

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermut siuarsaanissamut maleruagassat atuuttut nunalerinermik inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 6-imi, 2. december 2009-meersumi aalajangersarneqarput.

Siunnersuutip matuma Inatsisartut inatsisaat matuma siuliani taaneqartoq taarsissavaa.

Kalaallit Nunaanni nunalerinermik inuussutissarsiuteqarneq aamma imminut pilersornermik annertusititsineq

Kalaallit Nunaata inuussutissalerinermi imminut pilersornerulernissaa Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq, tamatumunngalu atatillugu nunalerinermik inuussutissarsiuteqarneq pingaarutilimmik inissisimavoq. Kalaallit Nunaanni naatitat neqillu, nunatsinni nerisassatut annertoorsuit tikisinneqartarput. Nunalerinermik tunisassianik, soorlu savaaqqat neqaannik, nersussuit neqaannik, naatsiiianik naatitanillu tunisassiornerup annertusitinneratigut inuussutissat taamaattut tikisinneqartartut ikilisinneqarsinnaapput. Tamatumu peqatigisaanik nunalerinermi ukiuni arlalinni savaaqqanik tunisassiornerup annikilliartornera misigineqartarpoq. Imminut pilersornerup annertunerusumik aallunneqalernissaanik politikikkut kissaateqarnermut peqatigitillugu, tamanna 2020-mi Naalakkersuisuusut Nunalerinermut Periusissiaq 2021-2030-mut akuersineranik kinguneqarpoq, taannalu maanna Naalakkersuisuusut ingerlateqqippaat. Periusissiami Kalaallit Nunaanni inuussutissanik, kalaallit nunalerineranni tunisassiarineqartunik imminut pilersornerup annertunerulernissaa pingaarnertut anguniarneqarpoq.

Imminut pilersornissamut suliniutissanit pitsaasunit illup iluani ikiorsorsorluni naatitanik naatitsisarfinnik minnerusunik ("indoor farming") aallarnisaasoqartoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna Kalaallit Nunaanni annikitsumik ingerlanneqarpoq, kisiannili ilimanarpoq, siunissami Kalaallit Nunaanni naatitanik imminut pilersorneranik annertusititsiniarnermi tunisassiorneq pingaaruteqarnerusutut inissisimalersinnaasoq. Siunnersuut ilaatigut tamatumunnga inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik tunniussisinnaalernissamik imaqarpoq.

Aamma siunnersuut immami naatitsisarnermut inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik tunniussinissamut periarfissanik imaqarpoq, taakkununngalu qeqqussanik

naatitsisarneq pīaasarnerlu, kiisalu assersuutigalugu aalisakkanik uillunillu nakkutigisamik tuckerartitsisarnerit ilaatinneqarput. Maannarpiaq Kalaallit Nunaanni immamik naatitsisarnermik inuussutissarsiuteqarnermik ingerlataqartoqanngilaq, kisiannili suliat arlallit aallarnisarneqarput.

Nunani allani aalisakkanik tuckerartitsisarneq annertuumik ingerlanneqarpoq, kisiannili Kalaallit Nunaanni pissutsit pitsaanerpaanngillat. Kisiannili qeqqussanik pīaasarneq naatitsisarnerlu periarfissarpasuaqarpoq. Qeqqussat tunisassianut assigiinngitsorpassuarnut atorneqartarput, inuussutissaniit uumasunut nerukkaatissanut, naggorissaatinut, plastikkilornermut aammalu pīnersaasiornermut. Kalaallit Nunaanni sumiiffinni sikusanngitsuni qeqqussanik naatitsinissamut pissutsit pitsaasuupput, aammalu qeqqussat sinerīak sinerlugu naasartut amerlasoorsuupput. Taakku Kalaallit Nunaanni imminut pīlersornermik annertusititsisīnaapput, kisiannili aamma avammut nassiussisarnermi atorneqarsīnaallutik.

Immami naatitsisarneq siunnersuummut matumunnga ilanngunneqarpoq, naak maannarpiaq Kalaallit Nunaannut siaruarneqarsimāngikkaluartoq, kisiannili siunissami immami naatitsisarnermi sulīassaalersussanut siuarsaanīsaq periarfīsaqalerpoq.

Nunalerīnermik inuussutissarsiuteqarneq inuussutissarsiutillu allat

Nunalerīnermik inuussutissarsiuteqarneq Kalaallit Nunaata kujataani pīngaaruteqarpoq. Inuussutissarsiutaannaanngilaq, aammali kīnaassutsip ilisarnaataanut ilaavoq. Kalaallit Nunaanni takornariaqarneq nunalerīnermut attuumassuteqarluinnartuuvoq, takornariat qallunaatsīaat nunalerīeriaasitoqaannik nunalerīnermillu nutaaliaasumik, ullumikkut pissutsit nunarsuarmi sumiiffinnit allaanerusut atorlugit ingerlanneqartumik misigīsaqarniarlutik tikittarmata. Taamaattumik nunalerīsut amerlasuut aamma nunalerīnermik sanīatigut takornarianut sammīsaqartitsīsarput. Aamma attaveqaasersuutit nunalerīsut pīlersitseqataaffīgīsaat aserfallatsaaliueqataaffīgīsaallu takornarianit annertuumik iluaqutigīneqarput.

Kalaallit Nunaanni inuussutissalerīnermik ilīnnīarfīk Narsamiippoq, taannalu Kalaallit Nunaata kujataani inuussutissalerīnermi nutaaliōnerup iluani nukittuunik tunulīaqutsīivoq, nunalerīsut najuunneranni inuussutissanik tunisassīōnermi tunisassīassat assigiinngitsut tunngavīlīmīmata.

Kalaallit Nunaata kujataani nunalerīnermi nunalerīsut ingerlasut kīsimik sulīassaqartinneqanngillat, kisiannili aamma inuussutissarsīōrfinnut allanut, nunalerīsunik sullīssīsunut, soorlu mekanīkerīnut assartuussivīnullu, takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermut aammalu Narsami toqoraavīmmut, illoqarfīmmi sulīffeqarfīit annersaannut sulīassaqartitsīvoq. Nunalerīnermiit tunisassīanik pīareersaasarnernik

ineriartortitseqqittarnerit ilutigalugit, Kalaallit Nunaata kujataani suliffissat suli amerlanerusut pilersinneqarsinnaapput.

Siunnersuummi siunertaasoq

Siunnersuummi nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnerup piujuartitsiviunerusumik ineriartortinneqarneranut suleqataanissaq, aammalu inatsisit ersarinnerulernissaat siunertarineqarpoq. Aamma siunnersuut Kalaallit Nunaanni inuussutissanik imminut pilersornerulernissaanut ineriartortitsinermut tapertaanissaq siunertarineqarpoq.

Inatsit ersarinnerulersinniarlugu siunnersuut inatsisitut sinaakktissatut ilusiligaavoq, tassanilu qanoq iliorluni inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliissutinik tunniussisoqarsinnaaneranut sinaakktissat aalajangersarneqarput, kiisalu teknikkimut tunngassuteqarnerusut nalunaarutinut nuunneqarlutik.

Siunnersuut nunalerinermut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut maleruagassanik, annertunerusumik allannguissanngilaq. Inuussutissarsiutinik siuarsaanermi aningaasaqarnermut sinaakkusiussat maannamut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aqutigalugit aalajangersarneqartassapput.

Siunnersuut Naalakkersuisut Nunalerinermut Periusissiaat 2021-2030-mik atulersitsilernissamut tapertaassaaq.

Siunnersuut pingaartumik nunalerinermut periusissiami anguniakkanik 1-imik, 4-mik aamma 8-mik kivitseqataassaaq.

- *Anguniagaq 1 – savaaqqat 28.000-t toqutassat*
Siunnersuut aqutigalugu pingaartumik anguniakkat ilaattut inatsisissaq nutaaq, nunaleriffinnik tigusinissat imaluunniit nutaanik pilersitsinissat pisariinnerulissapput. Siunnersuutigineqarpoq, nutaamik pilersitat aamma inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik pissarsisinnaalissasut.
- *Anguniagaq 4 – Nunalerinermik inuussutissarsiorderup imminut akilersinnaanerulernissaa*
Siullermik siunnersuut anguniakkat ilaattut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut inatsit iluarsaanneqarnissaanut periarfissiissaaq.

Aappaattut aamma anguniakkap ilaatut ingerlatat mikisut, savanik piaqqiortunik 400-t inorlugit uumasuutillit 2030-mi annerpaamik 20%-tiinnanngortinnissaat anguniarneqassaaq.

Tamanna ingerlatat, inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik pissarsisinnaasut angissusissaasa minnerpaaffissaannik piumasaqaateqarnermik

atuutsitsilernissamik siunnersuuteqarnikkut pivoq.

Pingajuattut aamma anguniakkat ilaattut nukissiuutinik ataavartunik atuineq annertunerulersinneqassaaq, inatsisissatut siunnersuummi nukissiuutinut ataavartunut inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik tapiissutitalinnik tunniussisinnaaneq periarfissinneqarmat.

Sisamaattut siunnersuummi anguniakkat ilaattut nunaleriffinnik arlalinnik piginnittuunissamut periarfissamik atuutsitsisoqalissaaq, siunnersuummi nunalerivimmut ataasiinnarmut tapersiisinnaanermut killiliineq atorunnaarsinneqarmat..

- *Anguniagaq 8 – Aqutsinikkut tunngaviusut nutarterneqarnissaat*
Siunnersuummi anguniakkat ilaattut nunalerisut akiitsuusa isumagineqarsinnaanissaannut periarfissiisoqarpoq, taamaalillunilu akiitsut nunaleriffimmik ineriartortitsinermut akornutaasinnaajunnaassapput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inatsisit atuuttut

Nunalerisunut inuussutissarsiutinik suarsaanissamut inatsit atuuttoq tassaavoq nunalerinermik inuussutissarsiornep suarsarneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 2. december 2009-meersoq. Inatsisartut inatsisaata taassuma ataaniipput inuussutissarsiutinut tapersiissutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 12, 12. december 1984-imeersoq, ernianut akinik aalajangersaaffiusoq aammalu taarsigassarsinermut piumasaqaatinik allanik maleruagassiuiffiusoq kiisalu nunaleriffinnik tigusinermut, nutaanik pilersitsinermut aallartitseqqinnerullu tapiissutit pillugit Namminersorlulit Oqartussat nalunaarutaat nr. 20, 5. september 2016-imeersoq.

Nunalerineq ataatsimut isigalugu nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 2. maj 1996-imeersoq, kingusinnerusuk allannguuteqartinneqartoq, kikkut nunaleriffinnik ingerlatsisinnaanerinut sinaakkusiisoq, aammalu ilaatigut nakkutilliinermut ataatsimiititaliamik Nunalerinermullu Siunnersoqatigiinnik pilersitsinermut tunngavigineqartoq naapertorlugu ingerlanneqarpoq. Nalunaarusiani taassuma ataaniittuni nunalerineq, tassungalu ilanngullugit ivigartortitsisarnerup annertussusia nerukkaatissanullu piumasaqaatit sukumiinerusumik maleruagassiuunneqarput. Nunalerinermi ineriartortitsinermik siuarsaaneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 26, 22. Juni 2001-imeersoq sulianut, nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermik ineriartortitsiviusinnaasunut tapiissuteqarnissamut periarfissiivoq.

Taamatuttaa q nunalerinermik inuussutissarsiu teqarneq uumasut illersugaaner at pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 25-mut, 18. december 2003-meersumut ilaatinneqarput.

2.2. *Siunnersuutip imai*

Siunnersuummi Naalakkersuisut inuussutissarsiu tinik siuarsaanissamut aningaasaliissutinik taarsigassarsiatut imaluunniit toqqaannartumik tapiissutitut, nunalerinermi ingerlatsinermut aningaasaqarnermik pitsannguisinnaasutut, aammalu siunissamut ungasissumut piujuartitsiffiusumik tunisassiornermik angusaqarfiusinnaasutut, Kalaallillu Nunaata imminut pilersorneranik annertusititsisinnaasutut tunniussisinnaanerannut sinaakktutissat aalajangersarneqarput.

Siunnersuummi aaqqissuussinermi atuuttumi pineqartunit annertuut ingerlateqqinneqarput, tassanilu Naalakkersuisut ukiumoortumik aningaasanut inatsisit tunngavigalugit nunaleriffinnut inuussutissarsiummik siuarsaanissamut aningaasaliissutinik, pingaartumik piumasaaqatit oqinnerusut assigiinngitsut aqutigalugit tunniussisinnaanissamut periarfissaqartinneqarput.

Siunnersuummi Naalakkersuisut Nunalerinermut Perusissiaat 2021-2030-p atulersinnissaanut tapersiinnisaa pingaarnertut siunertaavoq. Tassanilu nunalerinermik inuussutissarsiu teqarnerup nukittorsarneqarnissaa, taamaalillunilu inuussutissarsiu ortut inuussutissalerinermi imminut pilersorsinnaanerup annertusinissaanut. Siunissamilu aningaasaqarnikkut nammineerluni ingerlalernissaanut kivitseqataanissaat pingaarnertut aallunneqassaaq.

Tassalu inuussutissarsiu tinik siuarsaanissamut qinnuteqaatinik naliliinermi, periusissiami anguniakkat inassuteqaatillu qinnuteqaatip akuerineqarsinnaaneranut tamakkiisumik naliliinermut ilaatinneqassapput.

Aamma periusissiami allassimavoq, Kalaallit Nunaanni nunalerinermi Namminersorlutik Oqartussaniit tapiissutit tapersiisarnermilu aaqqissuussinerit pisariaqartinneqarluinnartut. Nunalerisunit ikittuaraannaat niuernermut piumasaaqatit atorlugit aningaasaqarnikkut naammassinnissinnaanissamut naammattunik peqarput. Taamaattumik nunalerisut imminut akilersinnaasumik suliaqarnerisa annertusarneqarnissaa anguniagassatut pingaaruteqarpoq.

Maannarpiaq inuussutissarsiu ortut Kalaallit Nunaanni aningaaseriviit aqutigalugit nunaleriffimminnut aningaasalersuinissamut periarfissaqanngillat. Nunalerisut aningaasaqarnerinik pitsanngui neq aamma pisortat tapeeriaasiat ersarinnerusooq aningaaseriviit kalaallit nunaleriffi inut aningaasaliinissamut soqutiginninnerannik annertusititsisinnaavoq.

Taamaattumik siunnersuummi tunngavissaq pingaarutilik tassaavoq, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliissutit pitsaanerpaamik, aammalu siunertanut pitsaasunut, nunaleriffinnut tamanut Kalaallillu Nunaannut tamarmiusunut iluaqutaasunut atorneqarnissaat.

Aalajangersimalluinnartumik tamanna ingerlatsiviup siunertat pingaernerit tunngavigalugit qinnuteqaatinik naliliisarnissaanik, taamaalillunilu inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut qinnuteqaatit akuerineqarnissaannut atatillugu piumasaaqateqarsinnaaneriniq piumasaaqateqartarnissaannillu isumaqarpoq. Assersuutitut aalajangersimasutut oqaatigineqassaaq, nersutiniq piaqqiortunik pisinissamut atatillugu inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut atugassanik qinnuteqartoqartillugu, piaqqiortitsinermi pilersaarummut peqataanissap piumasaaqartassasoq.

3. Pisortat aningaasaqarnerinut allaffissornerinullu kingunerisassat

Siunnersuut maannarpiaq pisortanut kinguneqartussatut naliliiffigineqanngilaq. Ullumikkut ukiumoortumik aningaasanut inatsisini inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutissanik imikkoortitsisoqartareerpoq, taamatuttaarlug ingerlatsivik ullumikkut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut qinnuteqaatinik tiguisareerpoq suliaqartareerlunilu.

2023-mi aningaasanut inatsimmi kontomi pingaarnermi 73.04.03, 8.276.000 koruunit taarsigassarsianut erniaqanngitsunut akilersugassaangitsunullu, aamma kontomi pingaarnermi 73.04.04, 5.477.000 koruunit taarsigassarsianut ernialinnut immikkoortinneqarput.

4. Inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermut allaffissornermullu kingunerisassat

Siunnersuut nunalerinermut allaffissornermullu sunniuteqassangatinneqanngilaq. Naatsorsuutigineqarpoq nunalerinermik inuussutissarsiuqartut piffissap ingerlanerani imminut napatinnerusinnaalernissaannut aammalu pisortanit tapiiffigineqaratik ingerlasinnaalernissaannut, siunnersuut iluaqutaassasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassat

Siunnersuutip avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Siunnersuut mingutitsinngitsunut allannguissamut anikitsumik tapersiinissamik imaqarpoq, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliissutit nukissiutinik ataavartunik atuinissamut atortunik sananissamut tigusinissamulluunniit atorneqarsinnaammata.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut toqqaanartumik kinguneqassanngilaq.

7. Kingunerisassat pingaarutillit allat

Siunnersuut pingaarutilinnik allanik kinguneqassanngilaq.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut www.naalakkersuisut.gl aqqutigalugu tusarniaanernut iserfissiami piffissami 3. oktober 2023-imiit 31. oktober 2023-mut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Aamma sunnersuut Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissunut, Nunalerinermut Siunnersorteqarfimmut, Nunalerinermut Siunnersuisoqatigiinnut aamma Kommune Kujallermut toqqaannartumik nassiunneqarpoq.

Tusarniaanermi akissuteqaatit tusarniaanermi akissuteqaatit pillugit allakkiami saqqummiunneqarput. Ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutini inuussutissarsiummik siuarsaanissamut aningaasat, Naalakkersuisut ukiumi pineqartumi tunniussinnaasaat qanoq amerlatigisut atorneqarnissaannut sinaakkutissanik aalajangersaasoqarpoq. Tassalu aalajangersakkami Naalakkersuisut aningaasaliissutit saniatigut inuussutissarsiummik siuarsaanissamut tunniussinnaanngitsut, kiisalu qinnuteqartut piomasaaqatinik nalinginnaasunik naammassinnissimagaluarunilluunniit inuussutissarsiummik siuarsaanissamut aningaasanik pissarsinissamut pisussaaffeqanngitsut allassimavoq.

Aamma aalajangersakkami allassimavoq, inuussutissarsiummik siuarsaanissamut aningaasaliissutit Inatsisartut inatsisaanni siunertaasut, nunalerinermik ingerlatsinermi aningaasaqarnermik pitsannguisinnaasut, aammalu suliniutit siunissami ungasissumi Kalaallit Nunaanni piujuartitsiffiusumik tunisassiornermik imminullu pilersornermik annertusititsinnaasut iluanni taarsigassarsiatut imaluunniit tapiissutitut toqqaannartut tunniunneqartassasut. Taamaalilluni suliniutit suliassallu, inuussutissarsiummik siuarsaanermut aningaasaliiffigineqarsinnaasut tunngaviusumik siunissamut ungasissumut isiginniffiussapput.

Kisiannili tamatigut tamakkiisumik naliliisoqartassaaq, pingaartumillu iluarsaassinermut atatillugu nunalerivimmi pineqartumi suliat pingaernerit nalingisa qiviarnissaat tunngavigineqartussaavoq.

Tassalu nunalerinermi inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutit inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sinneqartoornissamut iluaqutaanissaat kissaatigineqarpoq, tamatumalu saniatigut aqqissuussinerup Kalaallit Nunaanni inuussutissanik tunisassiornerup annertusisinnaaneranut periarfissanik atuinissamut iluaqutaassalluni.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut qanoq iliorlutik inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliisinnaanersut aalajangersarneqarpoq. Ullumikkut periarfissaasut atuutsiinnarneqassasut, taakkulu kattunneqarsinnaanissaat siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 1-imut

Taarsigassarsiat erniallit taaneqarnerini piumasagaatit Naalackersuisunit aalajangersarneqartut tunngavigalugit taarsigassarsiat akilersorneqarnissaat ernialersorneqarnissaallu eqqarsaatigineqarpoq. Maleruagassat atuuttut naapertorlugit taarsigassarsiat taakku annertoqatigiikkaarlugit, ukiumut 4% -inik erniaqartillugit akilersorneqassapput. Tamatuma allanngortinneqarnissaa pilersaarutigineqanngilaq.

Nr. 2-mut

Taarsigassarsiat erniaqanngitsut akilersugassaanngitsullu piffissami atuuffigisaminni tamarmi erniaqassanngillat akilersorneqassanatillu, aammalu piffissap taarsigassarsiffiusup naanerani aatsaat utertillugit akilerneqassallutik. Taarsigassarsianik nalikilliliisarnermut maleruagassat maanna atuuttut atuutsiinnarneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumillu taarsigassarsiat taamaattut tiguisussap piumasagaatinik naammassinnissinnaanera apeqqutaalluni tapiissutinik annertuunik imaqarput.

Nr. 3-mut

Naalackersuisut inuussutissarsiutinut siuarsaanermut aningaasaliissutinik toqqaannartumik tapiissutitut tunniussisinnaanissaat siunnersuutigineqarpoq. Periarfissap taassuma pisuni nunalerinermut periusissiap naammassineqarnerani, aammalu tapiisutit piffissami sivisunerusumi inuiaqatigiinnut annertuumik malunniuteqassasut naliliisoqarpat, taamaallaat atorineqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Narsaatinik nutaanik pilersitsinikkut nunaminertanik naatitsivissanik annertusititsinermut, imaluunniit narsaatit naatitseqqiffissatut pitsanngorsarneqarnerini, kussinilersorneqarnerini kalkilersorneqarnerinilu tamanna pisinnaavoq.

Nr. 4-mut.

Siunnersuutigineqarpoq inatsisit malillugit atuuttutuulli, inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutit assigiinngitsut ataqatigiissinneqarsinnaassasut. Tamanna pillugu maleruagassat erseqqinnerusut siunnersuummi § 2, imm. 2 malillugu nalunaarummi aalajangersarneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami allassimavoq, Naalackersuisut maleruagassanik erseqqinnerusunik aammalu inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutit ataqatigiissinneqartarnissaannut kiisalu nammineq aallarniutissatut akiliutissanik akiliisarnissaq pillugit aalajangersaasinnaasut.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutit taamaallaat inunnt ingerlatseqatigiiffinnulluunniit, Kalaallit Nunaanni nunalerinermik ingerlatsisinnaatitaasunut tunniunneqartassasut allassimavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertat assigiinngitsut, inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliiffigineqarsinnaasut allatorneqarput. Allattukkat tamakkiinissaat allattuiffimmi siunertarineqanngilaq, kisiannili siunertat inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliiffissat immikkoortikkuminarunissaat, kiisalu taakkunani inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut maleruagassanik aalajangersaasarnerup oqinnerulernissaa siunertarineqarpoq.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut pisuni immikkut ittuni aappaasumut imaluunniit inooqataasumut ikiuuttumut inuussutissarsiummik ineriartortitsinissamut aningaasaliissutinik tunniussisinnaanissaat siunnersuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni nunaleriffiit ilaasa ilaqutariinnit ingerlanneqartarnerat tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq. Taamaattoqartillugu nunalerineq ataatsimoorluni ingerlanneqaraluarpulluunniit, aappaasup imaluunniit ikiortaasup piunasaqaatit nalinginnaasut naammassisimasariaqanngilai. Tassalu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, aappaasooq inooqataasorluunniit ikiuuttoq aamma inuussutissarsiummik ineriartortitsinissamut aningaasaliissutinik qinnuteqarsinnaasooq. Aalajangersakkap taamaallaat pisuni immikkut ittuni atorneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, assersuutigalugu pikkorissarnermut ilinniaqqinnermulluunniit atatillugu.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Nunalerineq qanoq paasisariaqarnerooq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tassalu aalajangersakkami ingerlatseriaatsit nalinginnaasut pioreersullu pineqarput, taakkunanilu savanik piaqqiortitsineq atugaanerpaasarpoq, kisiannili aamma taakkunani naasunik naatitsinerinnaq ilanngunneqarpoq, taakkununngalu naatitat immamilu naatitsinerit ilaatinneqarput. Naatitanik illup iluani ikiorsorsorluni naatitsisarneq, “indoor farming” Kalaallit Nunaanni aallartinneqarsimavoq, kiisalu immami naatitsinerit ilisimaneqarpiangillat. Taamaakkaluartooq immami naatitsinerit ilanngunneqarput, taamaalillunilu taamaattunik suliaqalernissat siuarsarneqarsinnaalerput.

Imm. 2-mut

Inuussutissarsiutigineqartutut isigineqarsinnaanissamut nunalerineq pingaarnertut inuussutissarsiutigineqassasooq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik

nuannariinnarlugu nunalerineq imaluunniit nunalerinerup saniatigooralugu ingerlanneqarnera, siunnersuummi pineqartunut ilaassanngillat.

Imm. 3-mut

Inuussutissarsiutinik siuarsaernerup inuussutissarsiutigalugu nunalerinermut atorneqarnissaa siunertaavoq, taamaattumillu nunalerinerup qanoq ilinerani inuussutissarsiutitut isigineqarsinnaalernissaanut killiliussat minnerpaaffissaannik aalajangersaasoqarpoq. Killiliussat minnerpaaffilerneqarnerini nalunaarusiat aammalu Naalakkersuisut nunalerinermut periusissiaat, kiisalu Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut kissaataat tunngavigineqarput, aammalu ingerlatsiviit imminnut akilersinnaassagunik qanoq angissuseqarnissaaannik naliliineq tunngavigineqarluni.

Piomasagaat taanna nutaajummat, aammalu nunalerisunik piomasagaatinik naammassinnissinnaanngitsunik peqareermat, 1. januaari 2030-p tungaanut, takuuk § 10, imm. 3, piffissaq ikaarsaarfiussatut aalajangerneqarpoq. Tamatuma kingorna nunalerinerup inuussutissarsiutigalugu ingerlanneqartutut isigineqarsinnaanissaanut piomasagaatit minnerpaaffissaat malinneqassapput.

Imm. 4-mut

Pisut ilaanni piomasagaatit minnerpaaffissaannik naammassinninnissaq ajornarsimasinnaavoq. Tamanna nersutaatinik napparsimasoornermik, ingerlatsiviup allamut allanngortinneqarneranik, tunisassioriaatsit arlallit ataatsimoortinnerinik il.il. peqquteqarsinnaavoq. Taamaattumik Naalakkersuisut pisuni immikkut ittuni imm. 2-mi piomasagaatit minnerpaaffissaannik saneqqutsisinnaapput.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkami tunisassioriaatsinut allanut killiliussat minnerpaaffissaannik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarpoq, assersuutigalugu ummimmannik uumasuuteqarneq.

Imm. 6-imut

Naalakkersuisut piomasagaatit minnerpaaffissaasa nunaleriffinnik aallartitseqqinnernut, tigusinernut pilersitsinernulluunniit atuuttussaannginnerinut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 5-imut

Aalajangersagaq inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut piomasagaatinik tamanut atuuttunik imaqarpoq.

Aalajangersakkami tunngavissat, Naalakkersuisut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaliissutitut qinnuteqaatit akuerineqarsinnaanissaannut missiliuillutik naliliinermi eqqarsaatigisassa at allattorsimapput. Qinnuteqaat akuerineqarsinnaassappat piumasaqaatit tamarmik naammassineqarsimasussaapput.

Nr. 1-2-mut

Qinnuteqartup inersimasuunissaanut, kiisalu § 3 naapertorlugu nunalerivimmik ingerlatsinissaanut, tigusinissaanut pilersitsinissaanullu piumasaqaatit piviusorsiortuupput. Tigusinermi imaluunniit kinguaariit nikinneranni suleriaaseq malillugu piginnittuunermut uppersaat piumasaqaatitalik imaluunniit isumaqatigiissut alla pigineqassapput, tassani inaarutaasumik tunniussineq taamaallaat taarsigassarsiat atuutereersut tiguneqarnissaat imaluunniit nutaamik taarsigassarsisimanissaq, kisimik piumasaqaataassallutik.

Nr. 3-5-imut

Kingusinnerpaamik qinnuteqaatip akuerineqannginnerani qinnuteqartup pissutsinik taaneqartunik uppersaanissaa siunnersuutigineqarpoq. Piumasaqaatit nalinginnaasuummata, pissutsit taakku allakkatigut qinnuteqaammut ilaatinneqartariaqarput, kisiannili qinnuteqaatip suliarineqarneranut atatillugu paasissutissanik amerlanerusunik tapiliussisoqarsinnaalluni. Qinnuteqartup pissutsinut taaneqartunut qanoq annertutigisumik uppersaanissaanut siunertaq suliasarlunniit, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut qinnuteqaateqarfiusup suunera apeqqutaassaaq. Qalusissummik balle-nik poortukkanik isumagisaqarnermut atugassamik pisinissamut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut qinnuteqaat imminermi paasinakannereerpoq, kisiannili narsaatinut aqqusinermik, kuuk ikertoq ikaarlugu ikaartarfitalimmik nutaamik pilersitsiniarluni qinnuteqaateqarnermi nassuiaat itisiliiffiunerusoq pisariaqartinneqartussaavoq.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut § 1-imi siunertat ilaatinneqarsinnaasut saniatigut aamma qinnuteqartup taarsigassarsianik ernialinnik taarsiinnaassusianik tamarmiusumik naliliinissaat aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allakkatigut qinnuteqaateqartoqarnissaa, aammalu suut minnerpaamik ilaliunneqarnissaat pillugu piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

Nr. 1-imut

Piumasaqaat taanna assersuutigalugu nunalerinermik ilinniarsimanermit upernarsaat, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut imaluunniit kommunip inuussutissarsiormi siunnersortaanit oqaaseqaat aqputigalugu naammassineqarsinnaavoq.

Qinnuteqartoq ingerlatseqatigiiffiuppat, piumasaqaat ingerlatseqatigiiffiup nunalerinermik suliassanik ingerlatsisinnaasumik, aammalu aningaasatigut akilersinnaasumik ingerlatsisinnaasumik aqutsisoqarneranik sulisoqarneranilluunniit uppernarsaaneratigut naammassineqarsinnaavoq.

Aamma piumasaqaat qinnuteqartup qinnuteqarnissani sioqqullugu ukiuni arlalinni inuussutissarsiutigalugu nunalerinermik ingerlatsisimanerminut uppernarsaasiineratigut naammassineqarsinnaavoq.

Nr. 2-mut

Qinnuteqaammut ingerlatsinermit missingersuutit ilanngunneqassapput. Isertitat aningaasartuutillu suut missingersuusiorneqarsimanersut missingersuutini allassimassapput. Isertitat aningaasartuutillu qaqugu pissarsiarineqarnissaat akilerneqarnissaallu naatsorsuutigineqarnersut takussutissiorlugit nassiunneqassapput. Ingerlatsinermit missingersuutit, missingersuusiormut tunngavissanik imaqtut pisariaqartinneqartumik nassuiaasersugaassapput, taamaalillunilu suliassami aningaasaqarneq naliliiffigineqarsinnaassaaq.

Nr. 3-mut

Qinnuteqaammut ukiuni kingullerni pingasuni naatsorsuutit ilanngunneqassapput. Naatsorsuutini isertitat aningaasartuutillu suuneri takuneqarsinnaassapput. Naatsorsuutit nassuiaasersugaassapput, taamaalillunilu missingersuutit taaneqartut naliliiffigineqarsinnaassapput.

Nr. 4-mut

Qinnuteqartup pigisaminut nalilinnut tamarmiusumut takussutissiaq ilanngutissavaa, tassungalu pigisat nalillit, aningaaserivinnut akiitsut aningaasalersuinermilu iliuitsit allat, kiisalu pisortanut akiitsut ilaatinneqassapput.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut qinnuteqartup pigisaanik nalilinnik tamanik misissuisinnaalernissaat siunertarineqarpoq. Taamaalilluni Naalakkersuisut qinnuteqartup siusinnerusukkut Namminersorlutik Oqartussaniit tapersiissutinik taarsigassarsiaritanillu taarsersuisinnaassusia piumassuseqarneralu naliliinerminnut ilaatissinnaassavaat.

Nr. 5-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, taarsigassarsisoq akuersissutinik pisariaqartunik qinnuteqarsimassasoq, taakkulu ilanngullugit nassiutissagai. Taamaalilluni aalajangersagaq ingerlatsiviup qinnuteqaatinik, kingusinnerusukkut oqartussaasuniit akuersissutinik piumasarineqartunik pissarsiffiusinnaanngitsunik suliaqarnissamut piffissamik pisariaqanngitsumik atuisarnissaannik qulakkeereqataassaaq.

Taakku assersuutigalugu kommunimiit nunaminertanik atugassiinernut imaluunniit sananissamut akuersissutinut tunngasinnaapput.

Nr. 6-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, qinnuteqartup nammineerluni akiligassarisinnaasaminik akiliisinaanani uppersarsassagaa. Tamanna kontop allattorsimaffia, imaluunniit aningaaserivimmit aningaasalersuisumilluunniit allamit nammineerluni akiligassanut taarsigassarsitsisiniarnerannut uppersarsaatitut nalunaarut aqputigalugu uppersarsarneqassaaq.

Nr. 7-imut

Suliasamat piunasaqaatit allat taaneqarnerini inatsisit piunasaqaatilluunniit allat, suliasamat pineqartumut piumasarineqartut eqqarsaatigineqarput. Aalajangersagaq aalajangersakkatut ataatsimoortitsiffiusutut eqqarsaatigineqarpoq, tassanilu qinnuteqartup suliasamat tunngatillugu pissutsinik tamanik misissuisimanissaata qulakkeernissaa siunertarineqarpoq. Tassalu aalajangersagaq tamatigut atorfissaqartariaqanngilaq, kisiannili assersuutigalugu illuliortoqassappat, inunnut akuersissutinik atuuttunik pigisalinnut sarfamut sakkortuumut atortunik ikkussuinissamut, kuuffilersuinissamut allanillu suliaqarnissamut atorineqartussaniit neqeroorummik pissarsiniartoqarsimanagera allassallugu naleqqussinnaavoq.

Imm. 3-mut

Qinnuteqartup pigisaanik nalilinnik naliliineq piffissami qinnuteqarfiusumi pissutsit atuuttut tunngavigalugit pissaaq. Qinnuteqartup pigisaanut nalilinnut takussutissiaq sillimmasiisarfimmi imaluunniit eqqartuussivimmi il.il. suliamik aalajangiinermut tunngassuteqartut peqqutaallutik nalorninarqartinneqarpat, suliaq naammassitinnagu pissutsit taamaattut qinnuteqaatip naliliiffigineqarneranut ilaatinneqassanngillat. Tassalu aalajangersakkami qinnuteqartup piffissami pineqartumi aningaasaqarnikkut atugai uppersarsarneqarsimasut, naliliinissamut attuumassutillit aalajangerneqarnissaat siunertarineqarpoq, taamaattumillu nalornissutit taaneqartut naliliinermut ilaatinneqartussaannngillat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, qinnuteqaat nassiunneqartoq amigartoq naliliisoqarpat, Naalackersuisut paasissutissanik allanik piumasaqarsinnaasut. Taamaallilluni paasissutissat allat suut Naalackersuisut piumasarisinnaaneraat killilerneqanngilaq, taamaallaalli paasissutissat qinnuteqaammut nassiunneqartumut attuumassuteqassapput piviusorsioruullutillu.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkami Naalackersuisut qinnuteqarnermi iserfissiamik digitaliusumik pilersitsisinnaanerat, kiisalu qinnuteqarnermi immersugassamik aaqqiissutissamilluunniit digitaliusumik atuinissamik piumasaqaateqarsinnaanerat tunngavissiuunneqarpoq. Maannarpiaq taamaallaat allakkatigut qinnuteqaateqarnissaq piumasarineqarpoq. Ukiut tulliuttut 2-3-t ingerlanerini aaqqiissutissatut taaneqartut atorsinnaalernissaat Naalackersuisunit anguneqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 6-imut

Qinnuteqartoq pigisamini nalilinni annertuunik allannguuteqartoqarpat erngerluni Naalackersuisunit nalunaarnissamut pisussaaffilerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami Naalackersuisut qinnuteqaammik nalileeqqinnissamut periarfissinneqarnissaat, immaqalu pisuni ikiuussinnaanissaat qulakkeerniarneqarpoq. Tamatuma saniatigut tunngavissat tamakkiinngitsut tunngavigalugit inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut neriorsuuteqartoqartannginnissaa qulakkeerniarneqarpoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Inuit imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit tunngavissaqanngitsumik inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut taarsigassarsianik tapiissutinilluunniit pissarsisimappata, Naalackersuisut inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut taarsigassarsianik atorunnaarsitsinissamut aamma tapiissutit taarserneqarnissaannut aalajangiisinnaapput.

Aalajangersakkami allassimavoq, taarsigassarsiat pappiaqqanut nalilinnut inatsisini tunngavissat nalinginnaasut naapertorlugit atorunnaarsinneqarsinnaasut.

Tunngavissaqanngitsumik pissarsinerup oqaatigineqarnerani qinnuteqaammik inuussutissarsiutinillu siuarsaanermut aningaasaliissutit akilerneqarnerini piumasaqaatit atugassarititaasullu naammassineqartussat tamarmik eqqarsaatigineqarput.

Oqaatsip “-sinnaavoq” atorneqarnerani Naalakkersuisut atorunnaarsinngitsoorsinnaanerat taarsiinissamullu piumasqaanngitsoorsinnaanerat ammaanearpoq. Tamatumani piumasarineqarpoq, taarsigassarsianik tapiissutinilluunniit pissarsisup pineqartup upperinnilluni pisimanissaa, aammalu pissarsisup tunngavissaqanngitsumik taarsigassarsitinneqarnerata tapiiffiqineqarneratalu ajornaatsumik iluarsineqarsinnaanissaa.

Aalajangersagaq malillugu pineqaatissiisoqassanngilaq, kisiannili unioqqutitsinerit sakkortuut, soorlu allakkatigut pinerlunnerit il.il. politiinut tunniunneqartarnissaat, aammalu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissinneqartarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inuit imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut taarsigassarsianik tapiissutinilluunniit pissarsisut aningaasaqarnerminnut tunngasut pillugit Naalakkersuisunut ilisimatitsisussaataapput. Ilisimatitsisussaataaneq taamaallaat paasissutissat Naalakkersuisunit pigineqareersut allanngornerinut tunngasuuvoq.

Allannguutit annertuut taaneqarnerini allannguutit, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut taarsigassarsiat taarsersornerinut periarfissanik sunniisinnaasut pingaartumik eqqarsaatigineqarput.

Aningaasaqarnermi pissutsit taaneqarnerini inuussutissarsiornermi sulinermiluunniit pissutsit, soorlu inuussutissarsiutip unitsinneqarnera, napparsimaneq, aammalu ingerlatseqatigiiffinnut tunngatillugu assersuutigalugu piginnittunik allanngortoqarnera eqqarsaatigineqarput.

Imm. 3-mut

Imm. 2 naapertorlugu nalunaaruteqanngitsoorneq sumiginnaanertut isigineqarpoq, taamaattumillu taarsigassarsiat atorunnaarsinneqarnerinik aamma taarsigassarsiat tapiissutillu taarserneqarnissaannik piumasqaateqarnermik kinguneqarsinnaapput. Oqaaseq “-sinnaavoq” toqqarneqarpoq, taamaalillunilu Naalakkersuisut missiliuisinnaapput taamaalillutillu pisuni immikkut ittuni taarsigassarsiat atorunnaarsinnagit imaluunniit utertillugit akilerneqarnissaat piumasqaatiginngitsoorsinnaallugu. Assersuutigalugu inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aningaasaliissutinik pissarsisup napparsimanini peqqutigalugu imaluunniit piaaraluni nalunaanngitsoornera assigiinngillat.

§ 8-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut inatsisaanni sinaakkusiussat iluanni Naalakkersuisut maleruagassanik allanik aalajangersaasinnaanissamut piginnaatinneqassasut, tamannalu eqaannerusumik aaqqiisinnaanissamik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq. Taamaalilluni

Naalackersuisut inuussutissarsiorfiusup iluani ineriartortitsinissamut, Naalackersuisut ineriartornermik siuarsaassallutik unikaallatsitsissallutilluunniit soqutigisaqarfigisaannut maleruagassiornissamut periarfissaqalissapput.

Imm. 1-imut

Nr. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissamut taarsigassarsisarnerit pillugit nalunaarutikkut pissutsit tamaasa pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasinnaalissasut.

Nr. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut qinnuteqartunut suliassanullu ilinniartitaanermut, aningaasaqarnermut teknikkimullu piumasaqaatinik aalajangersaasinnaalissasut. Taamaalilluni ilisimasat nutaat tunngavigalugit inuussutissarsiutinik siursaanissamut aningaasaliissutinik tunniussinissamut maleruagassanik piumasaqaatinillu ingerlaavartumik aalajangersaasoqarsinnaanera qulakkeerreqassaaq.

Nr. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq, inuussutissarsiutinik siursaanermut aningaasaliissutit pillugit neriorsuummi atugassarititaasussat pillugit maleruagassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut. Inatsimmi tunngavissaq taanna, assersuutigalugu atugassarititaasut suut nunalerinermut aalajangersimasumut tamatigut aalajangersarneqartassanersut pillugu maleruagassanik aalajangersaanermut, atorneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Nr. 1-imut aamma 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut taarsigassarsinissamut tapiiffigineqarnissamullu neriorsuuteqarnermut atatillugu piumasaqaatinik tamanut atuuttunik piumasaqarsinnaassasut. Suliassat pillugit nalunaarusiornissamut piumasaqaataasinnaapput, imaluunniit piumasaqaatinut kinaassusersiorfiunngitsunut, aammalu inuussutissarsiummik siursaanissamut imaluunniit tapiissutit taarsigassarsialluunniit pitsaanerpaamik atorneqarnissaasa qulakkeerreqarnissaannut tunngasinnaapput. Assersuutigalugu Naalackersuisut nersutinik piaqqiortunik pisinissamut inuussutissarsiornermut siursaanissamut taarsigassarsititsinissamut, tiguisussap piaqqiortitsinissamut pilersaarusiarnissamut peqataanissaa piumasaqaatigisinnaavaat.

§ 9-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu suliassanik aqutsinermik pisortani oqartussaasunut allanut sullissivimmulluunniit

namminersortumut suliakkiisinnaassasut. Aalajangersagaq ilaatigut suliassanik, tamanna pillugu kissaateqarneq isumalluuteqarnerluunniit apeqqaallutik kommuninut tunniussinermut atorneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut.

Suliassat sullissivinnut namminersortunut suliakkiissutigineqassappata, pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat sullissiviup suliassaqarfimmi pineqartumi aqutsinermut atorneqassapput.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut inatsisissaat 1. januaari 2025-mi atuutilissasoq

Imm. 2-mut.

Inatsisartut inatsisaata atuutilerneratigut nunalerinermik inuussutissarsiorerup siuarsarneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 2. december 2009-meersoq atorunnaassaaq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq, § 4, imm. 3-4 tunisassiornerup minnerpaaffissaanut piumasaqaatinut tunngasoq, 1. januar 2030 atuutilissasoq.

Imm. 4-mut.

Inuussutissarsiutinut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 20. november 1984-meersoq aamma aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 12. november 2001-meersoq, kiisalu nunalerinermik inuussutissarsiorerup siuarsarneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 2. december 2009-meersoq naapertorlugit akiligassanut suli inatsit atuuttuusimasoq malinneqassaaq.

Tusarniaanermut akissuteqaatinut allakkiaq

Siunnersuut piffissami 3. oktober - 31. oktober 2023 www.naalackersuisut.gl-imi tusarniaanermut nittartakkami tamanut saqqumitinnearpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuut Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissunut (SPS), Nunalerinermik Siunnersorteqarfimmut, Nunalerinermut siunnersuisooqatigiinnut aamma Kommune Kujallermut toqqaannartumik nassiunneqarpoq.

Makkunanga tusarniaanermut akissuteqaat tiguneqarpoq: Kommune Kujalleq, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut (SPS), Nunalerinermik Siunnersorteqarfik, Asiarpa Motzfeldt, Stefan H. Magnusson aamma Sulisitsisut.

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit tusarniaanerup nalaani tiguneqartut sammineqarput. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqaatit uingasumik allassimmammata, aammalu tusarniaanermut akissuteqaatit pingaaruteqarnerannik naliliineq tunngavigalugu pingaarnersiorlugit issuarneqarlutik.

Kommune Kujalleq

Siunnersuummut annertunerpaatigut akuersaarpoq aammalu oqaatigalugu imarisamigut Qaqortumi isumasioqatigiissitsinermi saqqummiunneqartunut naapertuuttoq.

Taamatuttaaq oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaata inuussutissanut suliassa qarfiup iluani, ilanngullugu nunalerinermut suliassa qarfimmi, imminut pilersornerulernissaa Naalackersuisut kissaatigimmassuk, aammalu inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiutinut tapersiivigineqarnissamut piumasaqaatit sukaternissaannut alloriartoqarmat, tamanna neriulluarnartoq, taamaalilluni inuussutissarsiorneq sunniuteqarluarnerulissalluni, piujuartitsiviunerulissalluni imminullu akilersinnaanerulissalluni.

§4 ataani pingaarnertut tunisassiornermut piumasaqaatit minnerpaaffissaannik aalajangersaasoqarnissaa Kommune Kujallermiit isumaqatigineqarpoq. (Maannakkut § 10, imm. 4). Kommune Kujalleq siunnersuutiniq pitsaasunik arlalinnik, Naalackersuisut nunalerinermut periusissiaannik atuutsitseqataalersinnaasunik kiisalu nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermik imminut akilersinnaanerulersitsisussannik, allataqarpoq.

Kommune Kujalliup siunnersuut neriulluarnartutut isigimmagu Naalackersuisut nuannaarutigaat aammalu suliniutissanut allanut tunngatillugu kommunip akuutinnissaa aammalu siunnersuutit aalajangersimasut atuutsinnissaat pillugu oqaloqatiginissaa naatsorsuutigalugu.

Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut (SPS) - De Samvirkende Fåreholderforeninger

SPS allappoq, siunnersuummi § 4, imm. 2, nr.1-imi savat piaqqiortussat amerlassusaat savat piaqqiortussat 400-niit 350-inut ikilisinneqartariaqaraluartut.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, 1. januar 2030 uumasuutit ikinnerpaaffissaannut piumasaqaammi siunnersuutigineqartumi, tunisassiornerit assigiinngitsut imminut akilersinnaalernissaminnut qaqugukkut naammattumik amerlassuseqalertarnersut, naliliineq aallaavigineqarmat. Savaateqarnermi naliliisoqarpoq tamatumani savat piaqqiortussat minnerpaamik

400-nissaat pisariaqartoq. Inuussutissarsiortut taamatut nalilersueqataapput. Ukiuni kingullerni akigitat qaffakkiartoreranni piumasaqaatit minnerpaaffissaat taanna appartinneqartariaqanngikkaluarpoq. Taamaattumik savat piaqqiortussat amerlassusissaannut piumasaqaatip allanngortinnissaa Naalakkersuisut pissutissaqarsorinngilaat.

SPS aammattaaq allappoq, siunnersuut, siunnersuummit Naalakkersuisut 2023-mi aasaanerani isumasioqatigiissitsineranni/ataatsimeersuartitsineranni saqqummiunneqartumit, annertuumik allaanerusoq, tamatumani piffissaq tusarniaaffiusoq sivitsorneqartariaqaraluartoq, tassani amigaaqarsorinarmat.

Eqqorpoq, missingiutip SPS-imut allanullu soqutigisaqartunut nunalerinermut suliassaqarfimmi inatsisissatut siunnersuutissaq eqqarsaatigineqartoq pillugu Naalakkersuisut isumasioqatigiissitsineranni takutinneqartup kingorna siunnersuummi allanngortitsisoqartoq. Pissutsit isumasioqatigiinnermi tassani oqallisigineqartut, allannguutininut arlalinnut taakkununga pissutaapput, ilanngullugu pingaartumik maleruagassat pisariinnerulersinneqarnissaannik kissaateqarneq kiisalu ineriartortitsinerup nukittorsarnissaanut tunngatillugu sukkasuumik qisuariarsinnaanissaq.

Kissaatigineqartut taakkua inatsimmi immersugassami isumagineqarpata oqinnerpaajusussaavoq, tassani inuussutissarsiutinik siuarsaanermut angusaqarsinnaanissamut pingaarnertigut tunngavissarititaasut piumasaqaatillu aalajangersarneqarlutik, atugassarititaasut immikkuullarissut nalunaarutit ilusilimmi aalajangersarneqarlutik. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq, siusinnerusukkut inatsimmi ilaatinneqartut ilai siunissami nalunaarummi aalajangersarneqartussanngorlugit.

Taamaattumik killissaliussanut piumasaqaatit annertuumik allanngortinneqanngillat, kisianni siunnersuut naannerulerluni.

Nalunaarutit pisariaqartut taakkua taamatuttaaq tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassapput, taamaattumik tusarniaanerup matuma sivitsorneqarnissaa Naalakkersuisut pissutissaqarsorinagu.

Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Nunalerinermik Siunnersorteqarfik taamatuttaaq allappoq tusarniaaneq sivitsorneqartariaqaraluartoq, tassami siunnersuut, missingiummit 2023-mi aasaanerani isumasioqatigiissitsinermit saqqummiunneqartumit, annertuumik allaanerorpasimmat.

Matuma siuliani allassimasutut eqqorpoq missingiut 2023-mi aasaanerani isumasioqatigiissitsinermit saqqummiunneqartoq, siunnersuummit tusarniaassutigalugu nassiunneqartumiit, allaanerusoq. Taamatut allanngortitsineq inatsimmik piareersaalluni suliaqarnermut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, tassani 2023-mi aasaanerani isumasioqatigiissitsinermit akerliliissutigineqartut ilaatigut pingaarutilittut ilaatinneqarlutik. Pissutsit isumasioqatigiinnermi tassani oqallisigineqartut, allannguutininut arlalinnut taakkununga pissutaapput, ilanngullugu pingaartumik maleruagassat pisariinnerulersinneqarnissaannik kissaateqarneq kiisalu ineriartortitsinerup nukittorsarnissaanut tunngatillugu sukkasuumik qisuariarsinnaanissaq.

Kissaatigineqartut taakkua inatsimmi immersugassami isumagineqarpata oqinnerpaajusussaavoq, tassani inuussutissarsiutinik siuarsaanermut angusaqarsinnaanissamut pingaarnertigut tunngavissarititaasut piumasaqaatillu aalajangersarneqarlutik, atugassarititaasut immikkuullarissut nalunaarutit ilusilimmi aalajangersarneqarlutik. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut

saqqummiunneqarpoq, siusinnerusukkut inatsimmi ilaatinneqartut ilai siunissami nalunaarummi aalajangersarneqartussanngorlugit.

Nalunaarutit pisariaqartut taakkua taamatuttaaq tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassapput, taamaattumik tusarniaanerup matuma sivitsorneqarnissaa Naalakkersuisut pissutissaqarsorinagu.

Taamatuttaaq siunnersorteqarfik allappoq, siunnersuummi saqqummiunneqartumi inatsimmik atuutereersumik annertuumik ingerlatitseqqiinerusoq pillugu siunnersuut nassuiaatillu imminnut ataqatigiinngitsut, tassami taanna siunnersuutip akuerineqarnerani atorunnaarsinneqartussaammat.

Siunnersuummi aaqqissuussineq atuutereersoq allanngortinneqanngilaq, taanna malillugu nunalerinermut inuussutissarsiutinik siuarsaanermut, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit tunngavigalugit taarsigassarsisitsinertut imaluunniit tapiissutitut imaluunniit taakkua ataqatigiisillugit, ikiorsiisoqarsinnaalluni. Siunnersuummi aaqqissuussinerup atuutereersup annertuumik allanngortinneqarnissaa siunertaanersoq imaluunniit ilisimasat nutaat tunngavigalugit taanna nutarterneqarneresoq, siunnersuummi nutaami nassuiaasarneq nalinginnaasuulluinnarpoq.

Sulisitsisut (GE)

GE allappoq inuussutissarsiutinut pingaarnepaatigut piujuartussaannngitsunut tapersiisoqartarnissaa isumanerluutigalugu. Peqatigisaanik GE allappoq, siunnersuutip inuussutissarsiutip immiut akilersinnaanerulersinnissaanik siunertaqarnera, neriulluarnartutut isigalugu.

Naalakkersuisut oqaatigaat, siunnersuummi inuussutissarsiutip immiut akilersinnaanerulersinnissaa, taamaalillunilu piujuartitsiviunerulernissaa, siunissamilu immiut pilersornerulernissamut iluaqutaanissaa, siunertarineqartut.

Asiarpa Motzfeldt (AM)

AM allappoq, nunaatillit ilinniartitaanerannut piumasaqaatit sukannernerusut piumasaqaatigineqartariaqaraluartut, tassami pisuni arlalinni pitsaanerpaamik naggorissaasoqanngitsoq, katersisoqanngitsoq nerukkaasoqanngitsorlu takuneqartarmat.

Naalakkersuisut oqaatigaat siunnersuummi nunaatilinnut ilinniartitaanermi piumasaqaatit maleruagassiivigineqanngitsut. Taamaattoq siunnersuummi inuussutissarsiutinik siuarsaanissaq pillugu qinnuteqarnermut atatillugu atugassarititaasunik piumasaqaateqarnissaaq periarfissinneqarpoq, tassani ajornartorsiutit taaneqartut ilai pakkersimaarniarneqarsinnaassallutik. Tamatuma saniatigut nunaatillit nunaatiminnit pitsaanerpaamik pissarsiaqarnissaannut uumasuutiminnillu paarsinissaannut tunngatillugu ikiornissaat Nunalerinermik Siunnersorteqarfiup suliassarigaa.

AM allappoq suliassaqarfimmi inatsisip ilaa pisoqaanerusoq aammalu nutarterinissaaq pisariaqartinneqarpassittoq.

Naalakkersuisut Nunalerinermut Periusissiaat 2021 – 2030 naapertorlugu maleruagassat nutarterneqarnissaa Naalakkersuisut qimerluuleruttorpaat. Siunnersuut manna nutarterinerup taassuma ilagaa.

AM allappoq, inuussutissarsiutinut siuarsaanermut atugassarititaasut pitsannqorsarneqartariaqaraluartut, ilanngullugu pingaartumik piffissamut akilersorneqarnissaannut ernianullu tunngatillugu.

Inuussutissarsiutinik siuarsaanermut taarsigassarsiarititat ullumikkut atugassarititaasut iluaqusiisussat tunngavigalugit tunniunneqartareerput. Siunnersuummi suleriaaseq taanna ingerlateqqinneqarpoq, taamaattoq inuussutissarsiornermut tassunga pigisaq nalilik taanna kissaatigineqartoq imminut akilersinnaassuseqarnerulersitseqataassanersoq, ingerlatsiviup tapersiinnissamut nalilersuinermini isiginiartussaallugu.

Stefan H. Magnusson (Isortoq Reindeer Station)

Isortoq Reindeer Station ilaatigut tuttuuteqarnermut periusissianik siunnersuutigineqartunik arlalinnik allappoq aammalu tuttuutillit allatuulli periarfissaqartariaqaraluartut allalluni.

Taamatuttaaq nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnerup nalinginnaasumik ineriartortinneqarnerata iluani pingaarnertigut periusissatigut periarfissat arlallit allanneqarput.

Naalakkersuisut Nunalerinermut Periusissiaannik 2021 – 2030, aamma tuttuuteqarnermut tunngassuteqartumik, siunnersuut atuutsitseqataalissaaq. Nunaatillit tamarmik, ilanngullugit tuttuutillit ilaalu ilanngullugit, siunnersuut manna malillugu inuussutissarsiutinik siuarsaanissaq pillugu qinnuteqarsinnaassapput.

Tusarniaanermut akissuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, kisianni siunnersuummi allangortitsinissamut pissutissaqalersitsinani, tassami tusarniaanermut akissuteqaat annertuumik pingaarnertigut periusissatigut ineriartortitsinermut suliassaqarfinnut tunngatinneqarmat aammalu siunnersuummut pineqartumut tunngatinneqarani.